

**Правила прийому на навчання до аспірантури та докторантури
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
у 2023 році (для громадян України, іноземців, які постійно проживають
в Україні на законних підставах, осіб, яким надано статус біженця в
Україні, та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту)**

1. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року №276.

Правила прийому до аспірантури діють до набуття чинності Правил прийому на 2024 рік. Зарахування вступників на навчання до аспірантури за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися упродовж року відповідно до термінів, визначених у цих Правилах прийому.

2. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до Університету приймаються вступники на основі НРК7 (освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти становить чотири роки.

Для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» здійснюється прийом іноземців на навчання на основі НРК7 зі спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

3. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти в аспірантурі Університету здійснюється за рахунок:

видатків державного бюджету України (за державним замовленням);
коштів фізичних та/або юридичних осіб.

4. Університет оголошує прийом на навчання до аспірантури за освітньо-науковими програмами з таких спеціальностей:

011 Освітні, педагогічні науки (ОНП «Освітні, педагогічні науки»);

032 Історія та археологія (ОНП «Історія та археологія»);

033 Філософія (ОНП «Філософія»);

035 Філологія (ОНП «Філологія: германські мови, література зарубіжних країн та перекладознавство»);

035 Філологія (ОНП «Філологія: українська мова та література, слов'янські мови та літератури, світова література»);

051 Економіка (ОНП «Економіка»);

052 Політологія (ОНП «Політологія»);

053 Психологія (ОНП «Психологія»);
054 Соціологія (ОНП «Соціологія»);
061 Журналістика (ОНП «Журналістика»);
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування»);
073 Менеджмент (ОНП «Менеджмент та адміністрування»);
081 Право (ОНП «Право»);
091 Біологія та біохімія (ОНП «Біологія»);
101 Екологія (ОНП «Екологія»);
102 Хімія (ОНП «Сучасні напрямки розвитку фундаментальної хімії та її прикладна перспектива»);
103 Науки про Землю (ОНП «Науки про Землю»);
104 Фізика та астрономія (ОНП «Фізика та астрономія»);
105 Прикладна фізика та наноматеріали (ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали»);
106 Географія (ОНП «Географія»);
111 Математика (ОНП «Математика»);
113 Прикладна математика (ОНП «Прикладна математика»);
122 Комп'ютерні науки (ОНП «Комп'ютерні науки»);
125 Кібербезпека та захист інформації (ОНП «Кібербезпека»);
176 Мікро- та наносистемна техніка (ОНП «Мікро- та наносистемна техніка»);
222 Медицина (ОНП «Медицина»);
281 Публічне управління та адміністрування (ОНП «Публічне управління та адміністрування»);
292 Міжнародні економічні відносини (ОНП «Міжнародні економічні відносини»);
293 Міжнародне право (ОНП «Міжнародне право»).

5. Вступники до аспірантури подають до приймальної комісії заяву або особисто в паперовій формі, або надсилають її скан-копію з накладеним кваліфікованим електронним підписом за допомогою електронної пошти. В заяві вступники вказують конкурсну пропозицію із зазначенням спеціальності, факультету, передбачуваного керівника та форму здобуття освіти.

6. Під час подання заяви в паперовій формі вступник особисто пред'являє оригінали:

документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус;

військово-облікового документа (у військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення, у призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);

документа державного зразка про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, і

додаток до нього.

7. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

копію документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;

копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ (диплом магістра або спеціаліста), і копію додатка до нього;

копію військово-облікового документу (у військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення, у призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);

копію документа, який містить реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відмітку про це в паспорті);

чотири кольорові фотокартки розміром 3×4 см;

особовий листок з обліку кадрів;

список опублікованих наукових праць (за наявності);

дослідницьку пропозицію.

Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом до 5 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо. Вимоги до дослідницьких пропозицій формують факультети/інститути відповідно до особливостей кожної спеціальності.

8. Під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти (далі – Документ), обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059. Процедура визнання Документа здійснюється до початку другого семестру першого року навчання в аспірантурі. За результатами процедури визнання Документа приймається рішення про продовження навчання або про відрахування з аспірантури.

9. Копії документів, окрім документа, що посвідчує особу, військового квитка (посвідчення про приписку), засвідчує за оригіналами відбіркова комісія відділу аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

10. Перший етап прийому заяв і документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії:

прийом заяв і документів, передбачених пунктами 5-7 цього Додатку до

Правил прийому, починається 5 квітня та закінчується 20 квітня 2023 року;
вступні випробування проводяться з 20 до 24 квітня 2023 року;
надання рекомендацій для зарахування на навчання – 25 квітня 2023 року;

виконання вступниками вимог до зарахування – до 27 квітня 2023 року;
наказ про зарахування на навчання видається 29 квітня 2023 року.

Навчання в аспірантурі починається з 01 травня 2023 року.

Ліцензований обсяг, що використовується для зарахування вступників за результатами першого етапу вступу, дорівнює половині від загального обсягу, який виділяється для провадження освітньої діяльності в 2023/2024 навчальному році за кожною освітньою програмою для здобуття ступеня доктора філософії.

Другий етап прийому заяв і документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання за державним замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних осіб:

прийом заяв і документів, передбачених пунктами 5-7 цього Додатку до Правил прийому, для вступу на навчання за всіма джерелами фінансування починається 19 липня 2023 року і закінчується 31 липня 2023 року; для вступу виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб – з 04 вересня до 15 вересня 2023 року;

вступні випробування для вступу на навчання за всіма джерелами фінансування проводяться з 14 серпня по 23 серпня 2023 року;

вступні випробування для осіб, які приймають участь у конкурсному відборі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб проводяться з 18 вересня до 25 вересня;

надання рекомендацій для зарахування на навчання за державним замовленням проводиться 28 серпня 2023 року;

виконання вступниками вимог до зарахування за державним замовленням – до 04 вересня 2023 року;

наказ про зарахування на навчання за державним замовленням видається не пізніше 15 вересня 2023 року;

надання рекомендацій для зарахування на навчання на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб проводиться 27 вересня 2023 року;

виконання вступниками вимог до зарахування на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб – до 29 вересня 2023 року;

наказ про зарахування на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб видається не пізніше 30 вересня 2023 року.

Навчання в аспірантурі починається з 01 жовтня 2023 року.

11. Вступні випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з:

вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

вступного іспиту з іноземної мови;

презентації дослідницьких пропозицій за тематикою майбутнього наукового дослідження;

додаткового іспиту зі спеціальності (складають особи, які вступають до аспірантури на основі НРК7 з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі.

12. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями. Програми фахових випробувань для вступу до аспірантури розробляються і затверджуються головою приймальної комісії Університету не пізніше 15 квітня 2023 року. Програми фахових випробувань оприлюднюються на веб сайті Університету та в приймальній комісії.

За результатами складання кожного вступного випробування вступнику виставляється одна позитивна оцінка за шкалою від 100 до 200 балів (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку рівня підготовки вступника («незадовільно»).

Результати складання додаткового іспиту із спеціальності не використовуються для розрахунку конкурсного балу, проте вступники, які отримали за цей іспит оцінку «незадовільно», до участі у конкурсному відборі не допускаються.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом).

13. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня доктора філософії використовується конкурсний бал, який розраховується за формулою:

$$\text{Конкурсний бал} = \text{П1} \times 0.6 + \text{П2} \times 0.2 + \text{П3} \times 0.2 + \text{П4},$$

де

П1 – оцінка вступного іспиту зі спеціальності;

П2 – оцінка вступного іспиту з іноземної мови;

П3 – оцінка за презентацію дослідницьких пропозицій;

П4 – оцінка за презентацію дослідницьких досягнень: за кожну статтю за темою майбутньої дисертаційної роботи, опубліковану у фаховому виданні з імпакт-фактором, – 6 балів, за кожну статтю, опубліковану в іншому фаховому виданні, – 4 бали.

Результати вступних випробувань для вступу до аспірантури Університету є дійсними протягом календарного року.

14. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого цими Правилами мінімального значення, а

також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

15. Приймальна комісія надає рекомендації до зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії відповідно до конкурсного балу вступників та наявної кількості вільних місць ліцензованого обсягу, виділеного для кожної спеціальності у поточному році;

16. Вступники, які отримали рекомендацію до зарахування, зобов'язані виконати вимоги для зарахування, а саме, у строк, визначений для виконання вимог до зарахування:

підтвердити вибір місця навчання або особисто в Університеті, або шляхом надсилання відповідної заяви засобами електронного зв'язку з накладанням кваліфікованого електронного підпису;

укласти договір про навчання між Університетом та вступником.

Договір про навчання може бути укладений вступником особисто в Університеті або дистанційно з надсиланням електронною поштою відповідних скан-копій з накладанням кваліфікованого електронного підпису.

При виконанні вступником вимог до зарахування приймальною комісією приймається рішення про його зарахування до аспірантури, про що видається відповідний наказ.

17. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом на місця державного замовлення, мають право на зарахування з оплатою підготовки за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб.

18. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та для підготовки публікацій до захисту для здобуття наукового ступеня доктора наук, особа має право вступити до докторантури. Строк підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

19. Для вступу до докторантури Університету приймаються особи, які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

20. Університет оголошує прийом до докторантури за спеціальностями:

033 «Філософія»;

035 Філологія (германські мови, література зарубіжних країн та перекладознавство);

035 Філологія (українська мова та література, слов'янські мови та літератури, світова література);

051 «Економіка»;

052 «Політологія»;

054 «Соціологія»;
081 «Право»;
091 «Біологія»;
102 «Хімія»;
104 «Фізика та астрономія»;
122 «Комп'ютерні науки»;
281 «Публічне управління та адміністрування».

21. Прийом заяв і документів для вступу до докторантури починається 01 червня і закінчується 01 липня 2023 року.

22. Вступники до докторантури крім документів, перелічених у пунктах 5-7, додатково подають:

копію диплома доктора філософії (кандидата наук);

копію диплома доцента (за наявності);

список опублікованих наукових праць з обраної спеціальності у фахових виданнях (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей;

письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником Університету, зі згодою бути науковим консультантом в разі вступу особи до докторантури.

23. Вступник до докторантури не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі (відділу) обґрунтування дисертаційної роботи, розгорнутий план дисертаційної роботи. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради університету щодо зарахування такого вступника до докторантури, Вчена рада одночасно приймає рішення про визнання його диплому.

24. Вчена рада Університету в місячний строк розглядає висновки кафедри, факультету щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформлюється наказом ректора Університету. Зарахування до докторантури за кошти державного бюджету відбувається до 15 вересня 2023 року, за кошти фізичних та юридичних осіб до 30 вересня 2023 року.